

ȘCOALA NOASTRĂ

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

La sfârșitul anului școlar

După o muncă grea și istovitoare iarăș ne apropiem de sfârșitul unui an școlar. Astăzi, când nu se mai practică examenele atât de obicinuite în trecut, cari erau secerișul unui an de trudă și sbucium cu ocaziunea căroră se vedea clar rezultatul și calitatea muncii, ce s'a depus în școală, mai mult decât oricând, se cade să ne dăm seama fiecare dintre noi, dacă ne-am împlinit conștientios datorințele și am făcut tot ce a trebuit pe terenul educațiunii și instrucțiunii populare. Nu am neglijat nimic din ceea ce a trebuit să facem? Am lucrat oare conștientios și cu tragere de inimă, deoarece numai în acest caz vom avea un rezultat satisfăcător, ori am lucrat numai ca să nu ni-se poată înputa, că n'am făcut nimic? Se vede spor și folos practic după munca noastră și dacă nu, întru cât purtăm noi vina?

Să ne punem aceste întrebări, dar apoi să și răspundem sincer la ele și să aducem sentință dreaptă și imparțială. Este lucru greu a aduce judecată dreaptă asupra altora, dar este cu mult mai greu a se judeca imparțial omul pe sine însuși, când de regulă găsește diferite pretexte de a se desvinovăți sau a-și micșora greșala aflându-se, vinovat și vrednic de osândă. Noi însă trebuie să fim drepti și imparțiali și față de noi

înși-ne atât în interesul școlii, cât și al nostru propriu. Nu alții, — fie aceia chiar superiorii noștri — să ne spună, că în ce măsură ne-am făcut datoria, ci să ne *obicinuim a o face aceasta noi înși-ne* deoarece conștiința noastră mai bine o ști decât oricare altul. În modul acesta ne vom putea îndrepta prin *noi înși-ne* dacă va cere lipsa, ceeace va fi un mare merit al nostru, cu mult mai mare decât atunci când *siliți de alții* ar trebui să o facem.

Dacă vom răspunde la întrebările de mai sus sincer, și vom constata, că munca noastră și rezultatele ei sunt mulțumitoare, atunci numai ne putem bucura de fructul ostenelelor noastre. Răsplata în acest caz ne va fi mare: *îndestulirea și recunoștința tuturor*, dar mai pe sus de toți *liniștea conștiinții*. Și apoi ce răsplată mai mare putem aștepta decât o conștiință liniștită și mulțumită cu noi înși-ne? Numai în acest caz vom putea avea fericirea de a ne a fi achitat cu demnitate și cinstea cuvenită de sarcina unui adevărat învățător.

Numai cu atâta însă nu am făcut destul, ci trebuie, ca și în viitor să muncim tot în modul acesta. Atunci pe lângă liniștea conștiinței, vom avea bucuria și mângăere de a crește un popor religios și moral, cult și destoinic, cetățean și patriot bun pentru binele și fericirea lui și a țării.

Dacă răspunsul, ce ni-l vom da va fi puțin măgulitor sau chiar condamnator pentru noi, întrucât n'am fost la culmea chemării, în viitor să încetăm de a mai continua pe calea aceasta. Să rupem cu trecutul, petrecut în nelucrare și să începem o viață nouă plină de activitate, carea numai binecuvântare va lăsa pe urma ei. La fructele ei dulci noi vom privi cu cea mai mare bucurie și mândrie. Să nu uităm, că „*Roadele muncii sunt cele mai dulci plăceri*“ și „*Nu există decât o fe-*

ricire: *datoria*. Nu este decât o *mângăere*: munca. Nu este decât o plăcere: *frumosul*." (Carmen Sylva).

Nici când în trecut nu s'a cerut dela noi atât de mult și lucruri atât de grele, ca și în zilele noastre de mari prefaceri, când și noi suntem chemați să lucrăm la punerea temeliei și organizarea tânerei noastre Români întregite după atâtea veacuri de așteptare și suferințe. Este grea muncă, ce ni-se cere, dar în același timp este frumoasă și înălțătoare.

Pe lângă muncă ni-se mai cere să avem sânt de cumpăt și tactică în toate acțiunile noastre, ca să nu depășim nici când marginile intereselor mari ale țării și neamului. Să ne ferim de a face pași greșiți, cari pot avea urmări neprecalculabile. Tendința noastră să fie a ne îndeplini în modul cel mai conștientos datorințele sfinte de adevărați educători și luminători, după cum cer interesele țării și neamului în serviciul căruia ne-am angajat. Atunci munca noastră va fi încoronată cu succesele dorite de toți.

I Mango

Ziua Eroilor *)

Ca fost ofițer de rezervă al Regimentului 16 Suceava, Regiment, care și-a dat prisosința, tributul său de sânge la linia de demarcație — vremelnic orânduită între Zălau și Asuagiul de jos — dați-mi voce să-mi salut camarazii de arme în mijlocul cărora mă găseam acum 6 ani de zile.

Mă copleșesc amintirile. Mîntea mea adună grăbit întâmplările trecutului: par'că vă văd iubiți camarazi cum ați plecat spre Zălau la începutul anului 1919. Atacați aproape când să intrați în oraș — fără apărare fiind — ați mușcat cu furie din țărâna pămîntului de pe hotarul acestei comune. Sau voi cei câțiva soldați atacați mișelește la capătul străzii Traian. Chipurile voastre însângerate le văd și astăzi. Vă văd pe toți iubiți camarazi cei cari ați murit aici la Zălau, la Țigani sau Hodod, pe toți cei, cari v'ați pierdut viața pentru răscumpărarea libertății noastre naționale. Știu că astăzi tresăriți în mormintele voastre văzând atîta lume adunată, venită de pretutindenea pentru a se închina memoriei voastre, pentru a sorbi — dela mormîntul vostru — spiritul înalt al demnității naționale și al jertfei depline.

Dacă mamele voastre astăzi, plîng nemîngăiate în micile cimitire, din sătulețele Moldovei, neavînd măcar o cruciuță pe care s'o stropească cu lacrimile lor, dacă voi n'ați avut parte să dormiți somnul de veci în pămîntul în care v'ați născut și ați crescut, voi ați avut însă parte de-o moarte glorioasă, voi sunteți eroii ne-

* Cuvîntare rostită în cimitirul Eroilor din Zălau de către redactorul revistei „Școala Noastră” în numele școlilor și al societăților culturale din acest oraș.

mului, cari ați scris cu sângele vostru cea mai frumoasă pagină din trecutul neamului nostru. Sculați-vă camarazi, sculați-vă și vedeți dragostea cu care v'a înconjurat frații voștri — fără deosebire de clasă socială — ridicați-vă și vedeți-vă camarazii, cari au venit la voi ca la o biserică, cari v'au încununat mormintele voastre și cari vă dau cinstea cuvenită numai Eroilor.

Mă îndrept către voi toți frații mei de arme cari ați murit apărând pământul acestui județ: tu Sublocotenentul Harșianu, cari ai stat atâția ani în Siberia, dar n'ai stat o clipă la îndoială și când au plecat legiunile de ardeleni în Patria-mamă, ai fost în rândurile celor dintâi. Par'că te văd în noaptea atacului dela Hodod, erai transfigurat de bucurie. Ca să nu cazi în mâna dușmanului te-ai împușcat singur! Iar tu Sublt. Criștiu de-abea căsătorit — deși putea-i scăpa de mobilizare, te-ai anunțat de bună voe să pătrunzi în Ardeal cu cele dintâi rânduri. Nu te pot uita pe tine plutonierul Toma, cari ai apărat linia de demarcație pe toată întinderea ei: la Zălau și la Mineu, la Lelei, Giurtelec, Băsești și Tămășești. Tu sergentele Florea pe care te găseam întotdeauna în orice patulă de recunoaștere, și voi soldați ai Bat. III. din 16 Inf. primiți prin graiul meu recunoștința noastră a tuturor. De deasupra norilor de unde priviți la noi, voi vedeți curățenia sufletului cu care ne-am apropiat de mormintele voastre. Voi știți, că lacrimile, care se varsă astăzi pentru voi, sunt lacrimile pe cari le varsă un neam recunoscător memoriei aceluia, cari și-au dat viață pentru întregirea neamului nostru.

La umbra monumentului*) ridicat din dragostea cea mare ce v'o purtăm vouă celor morți, și căruia îi menesc să străjuiască la capătăiul vostru o mie de ani, odihniți în pace iubiți camarazi. Voi v'ați făcut datoria cu prisosință; dormiți în pace!

* Cu această ocaziune s'a desvilit un frumos monument a cărui fotografie o vom arăta în numărul viitor al revistei noastre.

Baza educației este „intuiția“.

În anul 1898 se reorganizează învățământul nostru primar și în legea școlară de atunci, se specifică și se trece în programa școlilor primare și „Învățământul intuitiv“, copiat după cel din legea școlară franceză introdus acolo încă de la anul 1882.

De atunci încolo, dascălii interpretează intuiția în două feluri: Unii spre pildă și din păcate cei mai mulți, dar și cei mai greșiți în păreri, înțeleg prin aceasta, un obiect de învățământ prin care se procură elevilor cunoștințe. Cei mai puțini sunt pe calca cea bună și înțeleg că adevăratul rost al intuiției, nu este de a da cunoștințe elevilor, ci prin ea să se trezească și să se desvolte spiritul de observație copiilor.

Dacă acesta din urmă este scopul intuiției, atunci cum rămâne cu cei dintâi care cred cu totul altceva?

De sigur că nu dascălimea e vinovată, ci faptul că grija zilei de mâine, din cauza salariului mai puțin de cât insuficient, îl face pe bietul dascăl să se lipsească de plăcerea de a mai ceti o carte în care să mai vadă idei și curente noi pedagogice, fiindcă nu au cu ce s'o cumpere, mai ales acum când trebuie să-ți dai jumătate din salariul pe o lună pe câteva cărți.

Trebuie însă, să afirmăm că cu nici un obiect de studiu nu se păcătuște mai mult în școlile noastre primare, ca și cu intuiția de și după cum vom vedea mai jos, e cel mai de căpetenie dintre toate studiile, ce se predau școlărilor din clasele I-a și a II-a și care tot odată formează baza celorlalte cunoștinții din clasele mai înainte.

Pentru a vedea adevăratul scop al intuiției, voi face pe scurt istoricul acestui învățământ, arătând din cele mai vechi timpuri fazele prin care a trecut și felul cum l-au înțeles marii pedagogi și educatorii vremurilor trecute, cari ni l-au lăsat nouă moștenire.

Învățământul intuitiv, nu se cunoaște numai dela 1882 când a fost introdus pentru prima oară în școlile elementare din Franța, ci este cunoscut cu mult înainte de către popoarele antice culte de Greci și de Romani, dar care făceau uz de el într'un mod foarte restrâns.

Forma intuitivă clară s'a văzut aplicată mai târziu de Isus Hristos întemeietorul creștinismului, pentru ca învățăturile sale, să fie înțelese și de cei mai simpli oameni.

În școlile primare, întrebuințarea metodei intuitive începe să apară prin secolul al XVI-lea și al XVII-lea în timpul pedagogilor educatori: Montaigne (care a trăit dela 1538 până la 1598), Bacon de Verulam (1561—1626) și Ion Locke (1632—1704)

Autorul propriu zis și cel ce a introdus însă metoda intuitivă în școala primară este Ion Amos Comenius, supranumit și părintele școlilor primare și a didacticii moderne. El a trăit dela 1592 și până la 1671 și a fost cel mai de seamă pedagog și filozof, ale cărui lucrări scrise printre care „Didactica Magna“ ce-o cunoaștem cu toții, vor rămâne nepieritoare în educație. Tot în același mod au susținut și au desăvârșit învățământul intuitiv și alți mari pedagogi și filozofi ca: Kant (1724—1804) J. J. Rousseau (1712—1778), Ion Bernhard Bazedan 1723—1790), Enenhard de Rochow (1734—1805), Ion Hénric Pestalozzi (1746—1827) și Herbert Spencer care a murit în anul 1903.

Cum au înțeles acești mari pedagogi, filosofi și educatorii ai omenirii să se facă intuiția, vedem din următoarele idei extrase din operele scrise de ei asupra educațiunii, care idei ar fi foarte bine dacă le-ar cunoaște fiecare dascăl întocmai cum-cunoaște crezul.

Așa spre exemplu Bacon de Verulam zice; „Învățătura să se înceapă cu observarea și examinarea directă a lucrărilor și fenomenelor din natură“.

Ion Locke. „Nimic nu se află în inteligență, ce n'a fost trecut mai întâi prin simțuri“.

Părintele metodei intuitive Ion Amos Comenius zice: „Oamenii să se instruească din contemplarea cerului și a fenomenelor naturale, nu să creeze a lor știință din cărți“. Apoi: „Orice cunoștință ia naștere din intuiția sensorială“. Și: „Să se arate întâiu lucrurile, apoi numele lor, căci lucrurile sunt miezul, cuvintele coaja; lucrurile sunt principalul, iar cuvintele numai ceva întâmplător; lucrurile cunt corpul, iar cuvintele haina. Așa

dar amândouă să se ofere în același timp spiritului uman, înainte de toate însă, lucrurile, fiindcă ele sunt obiectul atât al judecății cât și al vorbirii“.

Cel mai mare filosof al omenirii Kant, afirmă : „Toate cunoștințele își au obârșia în experiență“.

Herbert Spencer, pune în lumină necesitatea intuiției prin următoarele cuvinte : „Instrucțiunea are de scop să completeze noțiunile culese din experiență cu natura și din contactul cu oamenii, căci acestea sunt cele două temelii ale sale, care trebuie să existe de mai înainte. Când ele nu există, trebuie să se pregătească cu soliditate necesară, căci orice lacună este o pierdere pentru instrucție“. Și ; „Nimic nu e asupra căruia trebuie să se stăruiască mai mult decât asupra importanței esențiale de a primi impresiuni vii și complete“.

Tot în acest mod a înțeles învățământul intuitiv și J. J. Rousseau, ceea ce putem vedea din opera lui „Emil sau despre educație“, unde scrie că : „Ceea ce primește mintea omenească i se procură prin simțuri, formează baza învățământului ; Emil, trebuie mult timp ca să învețe a vedea lucrurile, la fiecare obiect nou care îl vede, îl cercetează mult timp fără a spune nimic ; nu i se dă nici un fel de lecție verbală ; nu primește de cât lecții în experiență, Emil nu învață nimic din gura profesorului, el învață totul prin el însuși ; toate lecțiile lui constan mai mult în acțiuni decât în vorbe ; nu învață nimic din cărți, ci din ceea ce-l poate învăța experiența“.

Basodow, susține cu multă căldură învățământul intuitiv zicând că : „Toată învățătura trebuie să înceapă cu intuiția, puține cuvinte și puține lucruri“ iar Rochow, reformatorul școlilor sătești din Germania, consideră exercițiile de cugetare și vorbire ca singurul mijloc de a lumina poporul și de a-l scăpa de superstiții și de ignoranță, cari sunt cauzele mizeriei lui.

În special Pestalozzi, a făcut din intuiție temeliala învățământului educativ zicând că : „Intuiția e baza absolută a oricărei cunoștințe, ori ce cunoștință trebuie să plece dela intuiție și să poată fie readusă tot la intuiție“. Și că intuiția să se facă în natură nu pe hârtie și prin vorbe cum se face de unii astăzi, o arată foarte clar în următoarele cuvinte : „Orice învățătură să plece dela intuiție ! Pentru că aceasta este fundamentul, intuiția sensorială, adică aceea care se bazează pe activitatea simțurilor

și anume tuturor simțurilor și pe experiența lucrurilor însăși, nu numai doar a figurilor“.

În felul acesta au înțeles marii aducători intuiția și în felul acesta trebuie să o înțeleagă și educatorii de astăzi. Trebuie să le iasă din minte unora dintre dascăli că prin lecțiile de intuiție, nu se urmărește însușire de cunoștințe, ci să trezască și să desvolte în copii facultățile de observație, care și ele la rândul lor pun în funcție, judecata, raționamentul, cu un cuvânt gândirea în genere. Cum să se desvolte acestea când se aduce în fața micuților de clasa I-a, de cele mai multe ori un desen pe un carton, adeseori lipsit de exactitate și de asemănare? Dar fie el cel mai bun desen, ce poate spune minții copilului, simțurilor lui neexercitate, pe care noi tocmai această menire o avem ca educatori, a le trezi și a le-o desvolta?

Ceeace capătă copiii de pe tablouri ori numai din auzite, sunt niște spoeli de cunoștințe nefolositoare.

Și cu drept cuvânt spune Herbert Spencer că: „Atunci când educația simțurilor se neglijează tot restul educației se resimte de lenevirea lor; de amorteala și de insuficiența lor fără leac“!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Unul din scopurile școlii este aflarea adevărului, adevărul este acordul gândirii cu realitatea și simțurile sunt chemate tocmai pentru a stabili acest acord just. Ideile ne instruesc, în schimb experiența și observațiunile personale din școală, sunt singurele care fac educația solidă. Deci cu drept cuvânt spune Locke că: „Nimic nu se află în inteligență, ce na fost trecut mai întâi prin simțuri“. Numai atâta știm cât am intuit, numai atâtea noțiuni sau idei clare avem câte ni le-am format prin intuițiune. Nu mai începe nici o îndoială că așa trebuie să înțeleagă toți educatorii a face intuiția, dar pentruca să vă faceți o idee clară cum înțeleg alți colegi să o faceți, ca încheiere a acestei lucrări, vă voi povesti ceeace am auzit și eu la conferințele ce le ținem în fiecare lună aici în Iași, dela Domnul inspector școlar Sachelarescu, care fără îndoială că așa trebuie să fie, fiindcă i s'a întâmplat de să vadă cu ocazia unei inspecții făcută la o școală primară din Basarabia.

Domnul inspector intră în clasă, (nu ne-a spus la care clasă dar putem deduce ușor, roagă pe învățător să facă o lecție de intuiție.

Învățătorul, conform treptelor formale, voia mai întâi prin

câteva întrebări să asculte lecțiunea precedentă și deci puse următoarea întrebare elevilor săi: „Copii! Ce lecție au făcut acum mai în urmă la intuiție? Toți elevii din clasă ridicară mâna în sus, Învățătorul numi pe X, care singur era cel mai bun din clasă. Acesta, un școlar foarte vorbăreț, începu să spună cu voce tare și respicată:

— „Astăzi, avem din intuiție, „șarpele“ și jumătate din „broască“! Inspectorul auzind acestea, întrerupe lecțiunea și interesându-se, află că învățătorul, dăduse școlarilor să citească ca lecție la intuiție, șarpele și pentru că era cam în urmă cu materialul, le mai dăduse și jumătate din cealaltă lecțiune „broasca“, căci se vede că ar fi fost prea mult să le-o dea toată — și deci elevul cu drept cuvânt a spus că au la intuiție „șarpele“ și jumătate din „broască“. — Cea urmat după aceasta, precum și felul cum făcea acel învățător intuiția, se înțelege ușor.

Este dureros însă, că nu se găsește numai unul care o fi făcând intuiția în felul acesta, ci vor fi încă mulți de aceștia, dar care nu fac nici o cinste „corpului dascălesc“.

Iași în 16 Aprilie 1925.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Petru Modreanu
institutor

Însemnări metodice

— Felul de predare la Scris. — Compuneri în clasele I. și II. primară. —

Obiectul compunerii a început a lua ființă abia în secolul al 19-lea, în școlile primare urmărind numai un scop pur gramatical, constând din corectitate, claritate, și ordine. Astăzi a luat o dezvoltare însemnată și putem spune că e obiect principal pe care se bazează posedarea unui tot de învățământ corect. La noi însă nu se prea pune bază pe obiectul Compunerea, cciace, aduce după sine nerespectarea scrierii logice corecte. Compunerea este un mijloc prin ajutorul căreia copilul își poate exprima cciace simte în inima sa, cciace a pățit ori a văzut el; în acest fel de principiu învățătorul trebuie să fie prietenul sfătos al elevului. Compunerile se vor trata luând exemple din domeniul vieții copilului, căci vom avea următoarele avantaje: a) luând subiectele din viața copilului, face tratarea plăcută și plină de interes pentru copii, b) dezvoltă activitatea de sine și dragostea de muncă a elevilor, c) acordă liberă dezvoltare personalității copiilor, d) și prin modul de corectare imediat se ușurează munca învățătorului.

Scopul compunerilor, e de a face pe elev a scrie corect gândurile și simțămintele sale. Ne vom mulțumi dacă la sfârșitul anului, elevii vor și a face corect scrisori familiare, petiția, chitanța, telegrama, contractul etc. Însemnătatea compunerii e necontestată, căci la ce iar folosi unui elev tot ce a învățat, dacă nu ar putea să comunice cuiva înscris ideile sale; sau dacă s'ar așterne pe hârtie ideile în așa fel încât cel ce le-ar citi n'ar înțelege nimic, ori ar înțelege cu totul altceva. Așa dar vedem că din punct de vedere practic, compunerile stau pe același plan cu citirea și socoteala.

Materia se împarte pe clase vom începe cu cl. I. prin copieri, dictări, și scrieri din memorie și să se continue până în

ultima clasă. La acestea se pot adauga mai târziu rezumări, prescurtări și transformări. Pe la sfârșitul cl. II. se pot face și mici încercări de descrieri (simple notări în scris asupra însușirilor deosebirilor dintre ființele și lucrurile cunoscute). Iar în cl. III. și a IV putem face descrieri și narațiuni ușoare, facerea scrisorilor; iar în celelalte clase acte publice și private.

Cu privire la forma sub care se prezintă, exercitiile de compunere pot fi orale și scrise. Exercițiile orale servind ca pregătire pentru cele scrise, se vor face cât posibil mai de vreme în legătură cu cele scrise. În tratarea compunerilor în scris vom avea în vedere a deprinde pe elevi să observe cu atenție și să exprime în mod corect rezultatul observației lor. Iată câteva exemple: 1) Expunerea unui fapt simplu, formă culoare acțiune 2) Descrierea unui obiect simplu: un toc, o călămară, 3) Descrierea unui obiect complicat: cuțit, ceasornic, lampă. 4) Descrierea unui arbore, unei flori unui fruct, etc. Exprimarea percepțiilor în mod corect rezultatul observației lor. Iată câteva exemple: 1) Descrierea unei viețuitoare în repaus și mișcare. 2) Portret fizic, portret moral: grădinarul școlarul milos. 3) Narațiune după imagini ori observare directă.

Spre o mai bună tratare vom ține cont de câteva principii didactice și anume: 1) Copiii să cunoască bine subiectul pe care trebuie să-l trateze, ca să nu fie siliți a dibui, sau a scrie neadevăruri. Pentru aceasta mai întâiu vom face intuirea lucrului s'au ființei despre care scriem, făcând astfel și exercițiile orale. 2) Copiii să facă multe exerciții, căci prin exercițiu calitățile naturale se valorifică și se perfecționează. 3) Fiecare exercițiu de compunere să fie corectat de învățător. Compunerea necorectată e mai mult o pierdere de vreme. Greșelile neobservate pot fi luate de elevi drept scris corect și astfel toată munca va fi zadarnică. 4) Să fie în strânsă legătură cu gramatica, ortografia și punctuația. 5) Subiectele pentru compunere să fie luate din toate obiectele de studiu și din materia cunoscută de elevi. 6) Exercițiile de compunere să se facă în ordine genetică, adică începând cu cele mai simple întâiu și apoi cu cele mai complicate cari trebuiesc făcute mai târziu. La facerea unei lecții de compunere procedăm după gradul de dezvoltare al copiilor și după greutatea compunerii cari formează subiectul lecțiunii. Astfel la copieri, dictări și corectare, procedăm întocmai ca la predarea exercițiilor de punctuație și ortografie pentru clasa I. și a II,

adecă : 1. La lecția de copiere și corectare fiind materie de cl. I. și a II. se face mai întâiu recetirea bucăței ce voim să copiem. Se face apoi copierea, ținând seamă ca să nu treacă mai mult timp de 10—15 minute. După copiere se face cetirea celor scrise și corectarea. Corectarea se face în mod simultan, de către învățător ajutat de elevi.

2. La lecția de corectare și recopiere, se procedează astfel : se face mai întâiu corectarea bucăței copiate. Se atrage atenția elevilor asupra greșelilor, apoi se trece la recopiere sub supravegherea directă a învățătorului.

3) La lecțiile de dictare se procedează în modul următor : Se face citirea bucăței cu intonația cuvenită cât se poate de clară și precisă, apoi se trece la dictare. Vom dicta câte puțin s'au numai propozițiuni întregi s'au fragmente cu înțeles deplin. Când Copii sunt prea mici, le putem dicta silabă cu silabă s'au părți de 2—3 cuvinte. Expresiile mai grele pot fi lămurite de învățător sau la nevoie scrise pe tablă. Voiu arăta mai jos câteva schițe de planuri ale lecțiilor de compunere mai sus citate.

Ce ai găsit, nu e' al tău.

(Copiere, corectare și recopiere)

Cl. I.

Momentul I. *Citirea din abecedar.* Să citească unul bucată „Ce ai găsit, nu o al tău“. Ce se spune până aci ? (X...) Altul să citească mai departe ! Dar în partea aceasta ce se spune ? (R...), Cu ce fel de litere e scrisă această bucată ? (R. De tipar) Dar noi cu ce fel de litere o vom scrie ? (De mână).

M. II. *Copierea :* Scoateți caetele și creioanele. (In cl. I. nu prea se scrie cu cerneală deoarece încă nu au depindere destulă. Cu cerneală scriu numai la dictare.) Așezați-vă la scris [Se observă poziția corpului, a caietului și a creionului.] Veți scrie bucată aceasta întocmai ca în carte. [Elevii scriu. iar învățătorul observă, cum au poziția la scris, cum țin condeiu și caietele.] Acum închideți cărțile.

M. III. *Citirea după caete.* Să citească unul ce a scris X.. (Elevul citește fără să fie întrerup. Ceilalți urmăresc pe caietele lor.) Citese mai mulți elevi bucată scrisă.

M. IV. *Corectarea :* (Citește numai titlu.) Cum se numesc vorbele acestea fiindcă sunt pușe în capul bucăței ? R. (Numele sau titlul bucăței.) Cu ce fel de litere ai început ? I., [Se în-

treabă despre felul cum se scriu vorbele la începutul prop.] Cu ce a scris cu literă mică? Ia să îndrepti și să pui C mare în loc de c mică! Ce ai pus la urma vorbei „găsit“? Cine nu a pus virgula să o pună acum. Ce semn ai pus la urmă? (Punct) Să citească, acum fiecare vorbă pe silabe. R. (Se citește pe silabe ca să se vadă de nu a lăsat vre-o literă.) Cine nu a scris așa? I Pune litera unde trebuie! Se procedază așa cu fiecare prop. până se termină buata.

M. V. *Recopierea*: Acum deschideți iar abecedarele! Veți copia încăodată bucata „Ce ai găsit, nu e al tău“, dar acum să nu mai faceți greșeli. Se observă poziția, etc. [Dacă nu avem timp destul, se poate scurta făcând numai copierea urmând ca la prima lecție, imediat să se urmeze mai departe cu corectarea și recopierea, după care se face iar corectarea.]

Const. Damian

Institutor Școl de aplicație

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cum se poate propune Geografia

(Disertație.)

Sub Geografie înțelegem studiul sau știința, care se ocupă cu descrierea suprafeței pământului și al raporturilor acestei suprafețe cu universul sau cu ființele cari trăesc pe ea.

Geografia ca studiu de sine stătător n'are o vechime așa de mare, ca altă știință în școala primară. Abia au trecut patru secole de atunci, când unul dintre cei mai însemnați pedagogi Comenius, în opera lui „Didactica Magna“ a scris și a sfătuit pedagogii ca să predea copiilor și știința geografică, făcând cunoscut copiilor pământul natal, împrejmuirea lui și observațiuni făcute asupra cerului. În timpul lui Comenius n'a existat geografia ca studiu, conștiințele necesare se predau în legătură cu alte studii.

Mai pe urmă un alt pedagog însemnat Rousseau a luat ca baza tuturor științelor natura și ca punct de plecare consideră casa de locuit și pământul natal, de uude trebuie să se înceapă toată instrucțiunea. El a așezat toate științele pe baza observațiilor. — Copiii fiind curioși de toate, — prin ideile lui, un bun educator nu poate să lasă nici o întrebare făcută de copil, fără răspuns îndestulitor. Rousseau conduce pe educatul lui „Emil“ la excursiuni și prin experiențele lui îi dă diferite cunoștințe geografice.

Am să vorbesc despre metodele de predare ale geografiei dar înainte de toate, trebuie să știm, că ce scop și însemnătate are geografia.

Scopul e ușor de aflat. Nu poate să fie altceva, decât a cunoaște amănunțit pământul, adeca corpul acel ceresc, pe care trăim, până la locul natal, adeca până la casa unde locuim și a cunoaște înfățișarea pământului și alte corpuri cerești cari sunt în străină legătură cu pământul.

Afară de scop relativ, trebuie să aibă geografia și un scop formal, prin care putem dezvolta inteligența, spiritul de observare, imaginația și sentimentele copiilor. Prin urmare nu numai predarea științifică a materiei este singura țintă, ci și educația sufletelor lor. Ar fi foarte unilaterală cugetarea acestor învățători, cari ar umple capul copiilor cu știință fără să țină cont de educația lor.

În ce privește însemnătatea geografiei mi se pare, că nicio dată nu era așa de evidentă, ca și acum, după războiul mondial. Fiii diferitelor țări, soldați neștiutori de carte multă, au plecat în războiu fără nici o știință geografică. Majoritatea abia a văzut din lumea lată, comuna lui, comunele vecine și orașul cel mai apropiat, unde se duceau câteodată la târg. Prin pășunile și pribegiile lor și-au însușit o experiență neașteptată: Cunoșcând patria lor și țările vecine, mai ales aceia cari au fost și prinsonieri. Ei se duceau ca niște orbi pe locurile necunoscute de ei. De câte ori ar fi fost mai fericiți și ei și patria, dacă ar fi cunoscut, cât de puține cunoștințele geografice. Dacă ar fi cunoscut măcar țara lor, poate și mai mult ar fi iubit-o.

Eu așa îmi închipuiesc, că orice asociație omenească cum e și țara, numai atunci poate să înainteze spre un scop frumos, fără greșeli, dacă fiecare membru e deslușit din toate punctele de vedere. Pe cine, sau ce cunoaștem par' că putem iubi mai mult. Tot așa e și cu țara, ai cărei fii o cunosc bine pot să-o iubească mai mult.

„Dacă istoria este sufletul patriei, atunci geografia este corpul ei“ între cari balanța totdeauna trebuie să fie în echilibru.

La predarea geografiei ca principiu metodic trebuie să ținem în vedere cel dintâiu lucrul care e intuiția. Predarea geografiei este cu atât mai perfectă cu cât va fi intuită mai bine și mai exact. Plecând dela locul natal, vom întui tot ce e posibil în natură: Un părau, un deal, adecă un ținut variat e foarte potrivit, pentru a explica multe cele lângă care vine și imaginația copiilor bine condusă de un învățător iscusit.

Mai departe să fie învățământul geografic: național. Să simim pe copii să se cugete și apoi să judece, să afle ei înșiși prin comparare însușirile diferitelor fenomene.

Trebuie să deștăptăm curiozitatea copiilor și iubirea științifică astfel, că după ce vor eși din școală, să se intereseze singuri de cele, ce nu pot înțelege.

Asemenea putem desvolta prin geografie și sentimentele religioase și patriotice. Cugetându-ne despre fenomenele naturale în fine trebuie să ajungem la noțiunea atotputernicului, care a creat și susține înfinitul cu toată imensitatea lui.

În înțeles strâns a metodului geografiei, putem deosebi două cu drept cuvânt trei metode sau feluri de predare mai întrebuintate: Analitic, Sintetic și cea Analitico-sintetică.

a) Modul analitic pornește dela cunoașterea globului pământesc ca un corp ceresc. Se împarte în uscat și ape. După aceea, vine împărțirea uscatului în continente. Pe urmă noțiunea țărilor, ținuturilor, județelor, plăși, în fine vom ajunge până la comună ca locul natal.

b) Metodul sintetic chiar invers, pornește dela locul natal și ajunge în sfârșit la noțiunea pământului ca corp ceresc. Făcând comparația ambelor metode amintite la început ni s-a pare că cel analitic este mai potrivit și ne dă ideile mai clare asupra geografiei. Examinându-se din punct de vedere științific cu drept cuvânt analizmul este cel mai potrivit, adică are numai părți bune. Examinându-l și din alt punct de vedere vom găsi și părți nepotrivite. Când ne dăm seama că suntem în școli primare și avem de lucru cu copii mici, cari abia pot înțelege și ceea ce văd, atunci vom afla cusururile metodului analitic.

Experiențele dovedesc, că mai bun rezultat se poate ajunge prin metodul sintetic, deoarece copii însușesc noțiunile mai apropiate de ei și întuitivele. Mersul dezvoltării firești a spiritului copiilor, mergând dinspre concret spre abstract.

c) Metodul analitico-sintetic nu este altceva decât combinația ambelor metode amintite. Geografie trebuie să-o predăm în legătură cu alte științe, cum sunt istoria, științele naturale etc.

Unii pedagogi abandonează cu totul metodul analitic și sintetic și îl înlocuiesc cu metodele: Concentric, Progresiv și Descriptiv.

a) Caracteristica metodului concentric constă întru aceea, că plecând dela locul natal, desemnăm cercul concentric la distanță fixă (d. ex. 1 cm. pe desemn 1 km.) și așa jur împrejur desemnăm toate localitățile, pozițiile și alte puncte însemnate, ce cad în raza aceluși cerc. Tot așa merge până la județ, țară, continent etc.

b) Metodul progresiv constă în aceea că, după ce am predat comuna natală, trecem la comunele vecine, apoi la plasă, județ, ținut,

țară, continent etc. și așa mai de parte. Noțiunile prime la acest metod se iau pe baze desemnative, iar după aceea când ajungem la plasă ne folosim și de hartă.

c) Metodul descriptiv constă în aceea că luăm o unitate geografică de ex. comuna, plasa ori județul și le tractăm din următoarele puncte de vedere:

Configurațiunea. (ce formă are.)

Suprafața.

Apele.

Clima.

Solul.

Productele. (naturale, artificiale, comerciale etc.)

Căile de comunicație.

Locuitori. (după naționalitate, religie etc.) și împărțirea politică.

Dintre toate aceste metode e liber învățătorul a-și alege care-i convine și care conform spiritului elevilor săi este mai potrivit.

Ca încheiere amintesc că la predarea geografiei trebuie să ținem seamă de dezvoltarea sentimentului patriotic și al iubirii față de locul natal, unde ne-am născut, trăim și de care ne leagă atâtea suveniri.

Aceste se cuprind și în următoarea strofă scoasă dintr'o carte veche:

„Patria pământ frumos,”

„Ce bine-i că te cunosc.”

„Te cunosc și te iubesc,

„Căci în tine eu trăiesc.”

Someș-Odorheiu, la 5 Aprilie 1825.

Ludovic Czirják

inv.

Invățământul istoric :

Nu intenționez să mă ocup mai amănunțit cu învățământul istoric, ci doresc numai să atrag atențiunea cetitorilor noștri asupra unor greșeli și lacune, de cari te lovești la tot pasul în predarea lui.

Istoria națională are un rol de o importanță deosebită în școală. Ea se predă cu scopul ca elevii să cunoască trecutul neamului din care fac parte, evenimentele importante și pe acele persoane marcante, cari au luptat și suferit pentru mărirea neamului și a țării. Din înlănțuirea evenimentelor și faptelor se desprind urmările și influința, ce au avut asupra țării și națiunii, care o formează. Istoria neamului nostru este bogată în oameni și fapte mărețe.

Acestea formează în fiecare lecțiune substrasul dezvoltării sentimentului național și patriotic, ca să putem crește cetățeni buni și devotați, conștii de sine. Aci este locul să facem ca să încolțească și crească în sufletul elevilor cultul oamenilor mari pe cari îi vor privi ca exemple vrednice de urmat. Prin aplicarea celor învățate vor ști face deosebire între faptele bune și cele rele determinându-se pentru cele dintâi.

Fără îndoială cetitorii revistei noastre le știu toate acestea și dacă totuși le amintim, o fac din motivul, că modul cum se predă azi învățământul istoric în multe școli, fiind greșit și defectuos, nu să văd rezultatele dorite *acum în școală*, iar *mai târziu în viață*. Pentru ilustrarea celor spuse voi arăta câteva exemple.

1. Materialul propus — în multe școli este prea redus ori nu se predă în așa măsură, ca elevii să aibă o largă și bună orientare asupra lui.

2. Se pune grija principală pe mecanizarea materialului și nu pe înțelegerea și asimilarea logică a aceluia.

3. În multe cazuri se omite aplicarea trebuincioasă, ca elevii să știe pentru ce îl învață și cum să-l înțeleagă.

4. Nu dezvoltă deajuns sentimentul patriotic, național și pe cel al demnității.

5. Se predă cu multă răceală și fără însuflețirea cuvenită unui obiect atât de important. Nu înțeleg exagerările, cari n'au rost în școală,

6. Adeseori se izolează aproape cu totul de geografie.

Afară de cele indicate, învățământul istoric mai suferă și de alte scăderi, cari îl fac aproape iluzoriu și lipsit de orice folos practic.

Să ne uităm la alte neamuri cât de temeinic îl predau și la ce rezultate au ajuns! Și atunci vom vedea, că demnitatea și conștiința, sentimentul național și patriotic, iubirea de țară și moșie, și munca cinstită și desinteresată pentru binele public, pe lângă alte multe calități frumoase; numai prin o bună predare a istoriei se pot obține.

Un popor lipsit de aceste calități nu poate avea viitor. Școala trebuie să-și facă datoria întreagă și pe acest teren

BCU Cluj / Central University Library Cluj *Mg.*

CRONICA

IDEI ȘI FAPTE

Expozițiile de fine de an la școlile primare.

Spre a se cunoaște, în deosebi, de marele public activitatea desfășurată în atelierile de îndelungă practică de pe lângă școlile primare rurale și urbane din întreaga țară, unde au funcționat cursuri supra primare (V complimentară) ministerul instrucțiunii a hotărât să se organizeze în fiecare capitală de județ, câte o expoziție generală în care să se expună tot ceea ce se socoteste că prezintă interes din punct de vedere educativ și național.

Comitetul de organizare și de apreciere a lucrărilor executate de elevele și elevii cursului supra primar, va fi format din prefectul jud., inspectorul și revizorul școlar, precum și din câți-va institutori și institutoare din orașul respectiv.

Aceste expoziții vor fi un prilej fericit de valorificarea muncii, acelor care s'au străduit să desvolte școala, precum și un mijloc de îndrumare socială în ceace privește dragostea de muncă și de valorificarea școlii.

Învățătorii și învățătoarele, precum și institutorii, institutoare, care au avut atelier de îndelungă practică sunt rugați să pregătească încă de

acum lucrările ce vor trebui să fie expuse.

Consiliul de administrație al Casei generale de pensuni.

Au fost numiți membri în consiliul de administrație al Casei generale de pensuni, pe termen de patru ani cu începere dela 1 Iunie 1925, următoarele persoane :

P. S. S. Lucian Triteanu, episcopul Romanului; dnii: senator general M. Obogeanu; deputat Traian Laloscu; Christu Grocescu, președintele Inaltei Curți de conturi; Barbu Brezeanu, membru în consiliul superior al magistraturii; Al. Crăsnaru, membru în consiliul superior administrativ; general de divizie Ion Popescu, delegatul ministerului de război; M. Dragomirescu, membru în consiliul general al instrucțiunii; Gh. Stroescu, director delegat din consiliul general al Băncii Naționale și N. Praporgescu, specialist în asigurări, delegatul ministerului muncii.

Ziua Eroilor: Ziua Eroilor s'a serbat în orașul nostru cu toată dragostea cuvenită acelor, cari și-au dat viața pentru încheierea unității noastre naționale. Dintr'o colecție inițiată de către un comitet compus din toți notabilii jud. și ai orașului s'a putut ridica un frumos monument come-

morativ în cimitirul acestor Eroii, monument ce s'a desvelit în mijlocul unei însuflețiri generale.

Să dea Dumnezeu să vedem în curând — și în mijlocul orașului nostru — marele monument al lui Simion Bărnuțiu, singurul bărbat al neamului românesc, care nu și-a primit mit încă răsplata din partea urmașilor săi!

Activitate culturală: Președintele cercului cultural Zălau ne trimite o dare de seamă amănunțită despre activitatea acestui cerc în cursul anului. Se desprinde din aceasta, că cercul s'a întrunit în comunele: Aghireș, Fetindia, Țigani, Hereclean, Badon, Bocșaromână, Curităn și Panic ținându-se mai multe conferințe cu subiect istoric, economic și cultural. Au asistat la aceste conferințe aproape 100 de intelectuali și mai bine de 2000 de țărani, Iată o frumoasă muncă extrașcolară, care nu va întârzia să-și reverse roadele sale asupra poporului nostru.

Serbare școlară: Școală inferioară de agricultură dela Șimleul-Silvanici s'a prezentat zilele trecute în orașul nostru și a dat o reprezentare teatrală la care au participat; toate școlile românești, o unitate din Bat. 7 Vânători de Munte și mult public din toate clasele sociale. S'a jucat cu succes cunoscută piesă a lui V. Alexandri: „Lipitorile satelor“.

Adunarea generală a „Despărțământului Zălau“
On. membrii ai „Asociațiunii

pentru literatura și cultura poporului român“ (Astra) precum și toți prietini înaintării noastre culturale, sunt rugați să se prezinte la adunarea generală a Despărțământului Zălau, care se va ține în ziua de 14 Iunie a c. în acest oraș cu următorul program: **Înainte de amiazi: (ora 10)** Adunarea sub-secției învățătorilor din circumscripția: Zălau. **După amiazi: (ora 4.)** 1. Deschiderea adunării de preș. Despărțământului; N. Cristea. 2. Conferința Dnui Virgil Bărbat prof. univ. preș. „Extensiunii Universitare“ din Cluj. 3. Conferința populară ținută de Dl. Leontin Ghergariu dir. liceul de stat din loc. 4. Dare de seamă de activitatea Despărțământului, de către secretul N. Nistor. 5. Dare de seamă a cassierului: Gh. Dunca și bibliotecarului L. Turcu. 6. Inscrierea de membri noi (Comitetul central a delegat pe Dnii R. Roșca prof. Gr. Capătă prof. și C. Indrean not. jud. ca în timpul, cât se desfășoară programul, să procedeze la înscrierea de noi membri ai Despărțământului și să încaseze dela membrii vechi taxele neaclitate). 7. Alegerea noului comitet pe-o perioadă de 3 ani. 8. Delegarea membrilor, cari vor reprezenta Despărțământul la adunarea generală dela Reghin. 9. Propuneri și închiderea adunării. **Seara: (ora 8).** Masă comună în grădina publică. Cei ce doresc a participa se vor înscrie la Dl. prof. Gr. Capătă dela școala normală de băieți. **Ora**

9. Reprezentație teatrală: „Nici pe aicea nu se trece“. Bilete se vând la Librăria „Luceafărul“ și Dl prof. Gh. Matiesan. Intreg programul se va desfășura în „Parcul Elisabeta“ Va cânta muzica militară. Confetti, bătae de flori și alte

surprize. După petrecere dans până în zori.

Notă: Conducătorii agenturilor înființate vor aduce cu dânsii taxele membrilor înscriși pentru descărcare, 50% din taxele încasate după membrii activi și ajutători se va vărsa casierului Desp. **DI. Gh Dunca.**

N. N

În ziua de 14 Maiu a. c. s'a stâns din viață profesoara Iozefina Timbuș dela școală medie din Zălău, iar în 3 Iunie tânărul învățător Ștefan Veress dela școala primară de stat din Horcoat-Petenia.

Învățământul pierde 2 puteri de muncă, cari și-au făcut datoria în toate împrejurările vieții.

Transmitem celor 2 familii sincerile noastre condolențe.

Redacția.

ȘTIRI ȘCOLARE

Personale. Dl. Alexandru Pop subrevizor școlar, la începutul lunii trecute și-a ocupat postul de subrevizor de control în Gherla în mod definitiv și așa nu mai aparține județului nostru.

Ii dorim succese!

Un buget școlar. În adunarea gen. din 18 Maiu a. e. s'a desbătut și aprobat bugetul școlii medii de fete a statului din Zălau pe anul 1925, prezentat de către Direcțiune. Acest buget cuprindne pozițiile de mai jos.

1. Intrate:

1. Taxă de întreținere după 50 eleve á 3200 Lei 160.000
2. Subvenție dela stat pentru întreținerea internatului — — — 80.000
3. Din chiria unei case — — — 6.000
4. Taxe școlare dela 100 eleve á 400 Lei — — 40.000
5. Taxe dela membrii Comitetului școlar — — 6.000

Suma: Lei 292.000

2. Eșito:

1. Alimente — — 120.000
2. Imprimare, registre, mijloace de inv. etc. — — 12.000
3. Medicamente — 2.000
4. înzestrări, întreținerea mobilierului și onorarul contabilului — 92.000
5. Incălz. și luminat 63.000
6. reparaturi — — 3.000

Suma: Lei 292.000

Din datele indicate la intrate rezultă, că Direcțiunea s'a nízuit, ca să împovoreze cât mai puțin pe părinți, socotind întreținerea (hrană locuință, încălzit, luminat etc.) unei cleve numai în 3200 Lei anual, pe lângă unele articole cu care contribuț părinții în naturale, fiind acestea absolut necesare, întru cât cu suma indicată nu se poate întreține o eleva. Dar și în felul acesta credem, că este cel mai eftin internat și totuși elevele sunt bine provázute și îngrijite.

Taxele de 400 Lei dela o elevă — Direcțiunea prelimínase numai 300 Lei — asemenea sunt destul de reduse în raport cu alte școli.

La eșite vedem mai bine câtă economic se face la toate pozițiile. Pentru imprimare, registre etc. s'au luat 12.000 L., înzestrări etc. 92.000 L., pentru încălzit și luminat (5 sale de clasă, 1 dormitor în sala de gimnastică, 2 sufragerii, 2 sale prof., 1 cameră a directorului internatului, 1 bucătărie, locuința servitorului și bucătărească) 63.000 Lei. Îți vine a crede, că aceste sume vor fi în suficiente. Și totuși avem nădejde să fie de ajuns, deoarece spiritul de crutare și o bună conducere pot face minui.

În chipul acesta se prezintă un buget școlar *solid și bine chibzuit*. Bani publici se cheltuiesc *cu grje și crutare* exclusiv numai pe *lucrurile cele mai necesare și de folos*.

Câte lucruri bune și folositoare nu s'ar face și la alte școli pe lângă o conducere bună și desinteresată, cum este a școlii de fete din Zălau!

Reprezentarea elevilor școlii normale din Zălau.

În seara zilei de 21 Mai a. c. când subsecția „Jibou“ și-a ținut adunarea de primăvară, elevii școlii normale din Zălau au dat o reprezentare sub conducerea prof. Gh. Maticșan și Dunca în localul cinematografului din Jibou. S'au cântat câteva choruri și jucat

piesa „Nici pe aceea nu se trece“ cu un frumos succes moral și material. Elevii s'au achitat bine cu toții de rolurile avute.

La producție a asistat un public românesc destul de numeros și puțini străini. Pagubă că unii dintre învățători în loc să încurajeze pe viitorii colegi prin prezența lor, de astădată s'au grăbit a casă înainte de vreme.

Este de dorit, ca elevii școlilor normale să aranjeze cât mai des producțiuni și concerte, cu deosebire în legătură cu conferințele învățătorești și adunărilor culturale.

Adunări Subsecțiile din județul nostru, cu excepția Zălăului, și-au ținut deja adunările de primăvară în cursul lunii Mai a. c. La 4 din acestea a luat parte și revizorul școlar I. Mango.

După cum suntem informați s'au ținut mai multe conferințe și lecțiuni practice, urmate de discuții instructive. Adunările au fost bine cercetate de către învățători și au decurs în ordine impunând oaspeților cari în tenele locuri au luat parte în număr frumos.

Regretăm, că despre nici una din ele nu ni-s'a trimis raport, ca să se arate și ia act despre activitatea frumoasă a Corpului didactic primar.

Rechizite școlare necesare. Deși s'au luat repetite măsuri în scris și oral, ca toate rechizitele școlare, ca cărți, tablouri, hărți etc., cari azi numai corespund realității și necesităților școlii românești, să se delătore din școli, iar harta județului și tablourile, cari se pot întrebuința să se provadă cu inscripții românești tot asemenea și școlile, în o mulțime de școli nici până în ziua de azi nu s'au executat în întregime.

Atragem din nou atențiunea fraților învățători să execute imediat în întregime aceste dispozițiuni și să nu tolereze în școală nimic, ce ar fi în detrimentul învățământului. Acest lucru îl cere dela noi și simțul de ordine și datorie, pe lângă aceia, că poate avea urmări grave pentru cei nepăsători.

Propagandă culturală.

Societatea culturală „Sălăgeană” a studenților universitari din Cluj, ne comunică că a luat hotărârea ca în cursul acestei veri să aranjeze o propagandă în mijlocul sâtenilor din jud. nostru.

Invităm corpul didactic să pregătească din bună vreme poporul să dea studențimi cel mai larg sprijin și să o pri-

mească cu dragoste frățească, ca pe unii cari vin să conlucreze cu noi la înaintarea culturală a neamului nostru.

În legătură cu conferințele studențimii universitare în tot locul se vor da producții școlare cu cântări declamări etc.

I. Mango.

RASPUNSURI DE INTERES GENERAL

Celor interesați. Comitetul școlar județean cu ordinul No. 613—1925. publicat în No. 7—8 al revistei noastre a cerut tuturor comitetelor școlare, cari n'au primit încă dela comune cota de 14 % pe anul 1924. să raporteze imediat de sumele neîncasate pentru a se putea lua măsurile de constrângere pentru încasare. Deși de atunci a trecut aproape 2 luni, s'au primit numai 20 raporte. Rezultă de aici, că celelalte comitete școlare au primit dela comune subvențiile în întregime. Pentru că nu ne putem imagina, că ar exista vre-un învățător — (secretar al comitetului școlar) — pe teritoriul acestui județ, să stea nepăsător și atunci când e vorba de salvarea intereselor materiale a școlii unde servește.

Chiar atâta neglijență și indolență nu poate exista!

Cum stăm deci cu executarea ordinelor Comitetului șco-

lar județean Nr.ii 325—326 și 487—1925, relativ la achitarea abonamentului pentru „Școala Noastră“ și a subvenției către Com. școlar județean? Să nu fie cu supărare deci, dacă această neglijență și sfidare a ordinelor date de superiori vor fi înfierate după merit, iar cei păcătoși vor fi pedepsiți cum se cuvine!

Am dori însă ca cel puțin în ora 12-a să se repare ce s'a întrolăsat, ca aplicarea sancțiunilor să cadă dela ordinea zilei.

Com. școlar B. Din cele de mai sus puteți trage concluzia. Subvenția către Com. școlar județean pe 1924, trebuie achitată de urgență căci la finea lunii Iunie se încheie definitiv exercițiul anului trecut.

I. D. în J Pe lunile Iulie—Aug. probabil că se va plăti leafa deodată. Dnii directori școlari și secretarii comitetelor școlare nu vor primi chitanțele până nu vor înainta conturile de gestiune pe anul 1924. întocmite în toată regula, conform instrucțiunilor date. Deasemenea se vor reține chitanțele pentru toți cei în restanță cu agendele administrative: recensământ etc. Aceste măsuri se vor aplica și față de cei ce nu vor achita subvenției către Com. școl. jude-

țean și abonamentul p. revistă.

Este o măsură cam drastică, dar foarte naturală. Destul de dureros că trebuie să vorbim de astfel de măsuri, pentru a constrânge pe cineva la împlinirea datoriei.

V. Patriciu și soții: Plo-ești. Conform deciziei Onor. Minister al Instr. No. 2101—1925, învățătorii care își fac stagiul militar au dreptul a primi 25% din salariul de bază, socotindu-se în concediu.

Totasemenca se prevede și la art. 139 din legea învățământului primar, că învățătorii în concediu primesc gradatia și 25 la sută din leafa de bază.

Evident deci, că indemnitatea de scumpete precum și alte accesorii după leafă de bază le primesc numai învățătorii cari fac serviciu efectiv în învățământ.

Sporul de 30% dat dela 1 Ianuarie 1925, nu formează majorarea salariului de bază. Așa se explică că DVs. primiți tot suma ce-ați avut-o până la aceea dată.

Conform acestora vi s'a făcut statele de plată, socotindu-se exact 25% din leafa de bază, ceea ce face lunar 150 Lei din care reținându-se 10% pentru Casa penziilor, rămâne de plată 135 Lei.

Vedeți că nu vi s'a făcut

nici o nedreptate, ci vi s'au ordonat drepturile conform legii.

Ceea ce fac alte județe, nu ne privește! Noi nu putem călca în picioare dispozițiile legii, căci în urmă ar merge pe socoteală noastră. Și nu credeți că ar fi un duș prea rece pentru noi?...

D. în H. În căminul ucenicilor din Zălau (Str. Ștefan Cel Mare No. 76.) se primesc băeți sănătoși, binedesvoltați. Cererile de primire se pot înainta oricând. Se anexează certificatul școlar, extras matricular, certificat de starea materială a părinților. E consult ca în cerere să se indice vre-o câteva meserii la cari ar dori să fie primit.

Băeții primesc gratuit întreținere întreagă. Părinții se îngrijesc numai de vestimente.

Din partea învățătorimei noastre, până acum s'a arătat un prea mic interes față de de aceasta instituțiune, unică în județul nostru.

Cam slăbuț stăm cu propaganda pentru îmbrățișarea meseriilor! Nu ne putem feliitate de loc cu rezultatul obținut în aceasta direcție.

Actele pentru înscriere la pensiuine. Văduvei I. L. în

B. În No. 4—5 din 2924. al acestei reviste am publicat ce acte sunt necesare pentru în-

scriere la penziune. Cu toate aceste, la toate cererile ce întră. lipsec majoritatea actelor, ceea ce ne cauzează o corespondență lungă, ne răpește timpul și întârzie ordonanțarea penziunei. Așa stăm și cu cererea DVs.

Pentru delăturarea acestor inconveniente în viitor, punem în vedere celor interesați ca la cererea de înscriere la penziune pentru învățători, văduvo de învățători și văd. de învățători pensionari trebuie să se anexeze următoarele acte:

1. Certificat de timpul scrvit;
2. Certificatul constatator de data primirii la fondul de penziune învățătoresți.
3. Certificatul percepției constatator de data de când s'au plătit taxele la fondul de penziune.
4. Atestulul de naștere.
5. Act de identitate.

Pentru văd. de învățători decedat în serviciu activ ne plânge actele de la punctele: 1, 2 și 3 se vor anexa și:

1. Certificatul primăriei constatator ca văd. e în viață, nu s'a remăritat, îngrijește de copii minori neprevăzuți și că ocupă sau nu vre'o funcțiune salarizată de stat, județ, comună etc.

2. Certificatul ofițerului stă-

rei civile dacă căsătoria s'v desfăcut prin vre'o hotărâre judecătorească sau nu.

3. Extrasul de pe actul de moarte al soțului.

4. Extrasul de pe actul de căsătorie.

5. Extrasul de pe actele de naștere a minorilor dacă sunt.

Pentru vād. de învăț. penzionari: pe lângă cele arătate la punctele: 1, 2, 3, 4 și 5 dela vād. de învăț. decedat în serviciu activ se vor anexa:

1. Decizia, ordiul sau hotărîrea în baza căruia a fost penzionat soțul și arătând au-

toritatea dela care emană, data când a fost penzionat și penziunea stabilită.

Diul N. în B Angajamentele cerute cu ordinul No. 679—1925. trebuie înaintate, căci altfel nu puteți beneficia de sporul 50% prevăzut la Art. 159. Până la 20 Iunie c. — termenul ultim — trebuie să avem toate angajamentele dela cei ce cad sub prevederile acestui articol, ca să putem ordonanța acest spor retroactiv decând s'a sistat.

D. M.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

In aceasta parte a revistei se vor publica toate ordonanțele și circularele autorităților școlare superioare. Datorința directorilor și a conducătorilor autorităților școlare subalterne este, ca îndată după primirea revistei, să le înregistreze și execute conștiencios, în cel mai scurt timp.

Revizoratul școlar al județului Sălaj

No. 1486—1925

Inchiderea anului școlar

Atragem atențiunea Direcțiunilor școlare asupra ordinului de mai jos.

„Ministerul Instrucțiunii Direcțiunea Generală a Invățământului primar și normal Primar No. 55999--1925 Domnule Revizor, Ministerul având în vedere, că anul acesta nu sunt elevi, cari să intre în prevederile art. 58—59 din nouă lege a învățământului primar adecă elevi cari să termine șapte clase, urmează deci ca la școlăle primare să nu se țină anul acesta examenele de absolvire, iar elevilor cari termină patru clase primare, să li se libereze adeverințe de patru clase, valabile pentru înscrierea în alte școli. Până acum examenul de absolvire a școlălor primare nu avea numai scopul ca să dovedească capacitatea și cunoștințele însușite de elevi, ci mai mult să stabilească legături între părinții elevilor și școală, constituind un fel de dări de seamă și și constatări directe făcute de părinți, relativ la ostenele ce corpul didactic al școlălor primare i-și dă pentru educațiunea, instrucțiunea și dragostea ce au purtat elevilor lor. — Astfel fiind cu aplicarea noiei legi, o cunoaștere și mai necesară din partea publicului față de activitatea desfășurată în și prin școală primară în societate. Având în vedere, că examenele de absolvire, nu sunt sigurile mijloace care încheie activitatea școlară în cadrele unui an școlar, și că pe lângă elevii, cari se despart dela școală, mai sunt și elevii celorlalte clase, cari la finele anului școlar trebuie

să se despartă și ei de școală cu oarecare solemnitate, și făceră unei dovezi că au muncit și pleacă dela școală inzeștrați cu mai multe cunoștințe spre bucuria lor și a părinților lor, — ocazie în care să se recompenseze cei harnici și sârguitori și să se ajute cei lipsiți de mijloace. Vă rugăm să luați măsuri ca cursurile să înceteze la Iunie iar serbare de fine de an să se țină în ziua de 28 Iunie 1925, la toate școlile primare, serbare care va ține locul examenului de absolvire. La acaasta serbare se vor face producțiuni școlare cu elevii tuturor claselor, acordându-se premii și recompense pentru cei silitori, iar pentru ca activitatea desfășurată în domeniul practic al aplicațiilor școlare, să fie cunoscută marelui public, veți organiza expoziții de lucru manual la reședința fiecărui județ. la care expoziție, vor participa toate școlile primare din oraș și județ. Comitetul organizator al expoziției se va compune din prefectul județului, inspectorul și revizorul școlar, directorii școlilor normale și doi sau trei directori de școli primare din localitate. Pentru București expoziția va fi la școala de băieți Clementa. Comunicați celor în drept. Minister : (ss). Petre Ghiteșcu, Director General : (ss). Vasilescu.

Potrivit acestui ordin se fac următoarele dispoziții :

1. Examenul de absolvire nu se va ține.
2. Elevilor cari termină cl. IV primară li se va libera o adeverință cu provocare la ordinul de mai sus pentru a se putea înscrie la alte școli.
3. Anul școlar se va termina la 20 Iunie iar încheierea solemnă se va face în 28 Iunie a. c. cu producțiuni școlare și un raport al directorilor referitor la mersul învățământului în cursul anului școlar.
4. La fiecare școală se va organiza pe ziua încheierii anului școlar o expoziție din obiectele confecționate de elevi într'o singură sală a școlii.
5. O expoziție similară se va aranja în Zălau cu concursul tuturor școlilor din județ. Spre acest scop fiecare școală va trimite pe adrese *Revizoratului școlar* până în 16 Iunie a. c. câte un exemplar din cele mai bine succese obiecte confecționate de către elevi, indicându-se pe ele școala, numele elevului, clasa și anul școlar. Din aceste obiecte vom organiza un muzeu școlar județean.

Zălau, la 2 Iunie 1925.

Titularizarea învățătorilor în grad

Aducem la cunoștința celor interesați spre știre și conformare dispozițiile On. Minister al Instrucțiunii date cu ord. No 27754—1925.

Deoarece prin nouă lege a învățământului, se prevăd noi norme de recrutarea învățătorilor provizorii dintre suplinitori și cum aceste norme au prins anumite stări de fapt în învățământ avem onoare a Vă pune în vedere următoarele norme principiale, cari au menirea să Vă lămurească asupra modului de procedare în viitor.

1. Titularizarea și asimilarea în grad obținute prin vechea lege nu se pot încălea legea nu are efect retroactiv.

Cazul: învățătorii ajutori, provizorii, recrutați în condițiunile vechei legi, nu se pot prevala de normele stabilite prin noua lege, pentru asimilarea în grad cu învățătorii provizorii, fără să treacă examenul de definitivat care se impunea prin vechea lege, pentru că acest examen completează tocmai condițiunile lor de recrutare.

2. Învățătorii suplinitori ori de ce categorie ar fi trebuie să între cu totul în prevederile noiei legi și anume:

A) Pentru toți învățătorii suplinitori, cu sau fără studii cu o vechime de 15 în învățământ, să se alcătuiască tabloul pe județe și să li-se facă inspecții speciale de către inspectorii școlari, primari, până la 1 Iunie a. c. spre a li-se da titularizarea prevăzută în lege (art. 228 al III).

B) Pentru toți învățătorii suplinitori cu 4 cl. secundare, se vor alcătui tablouri pe județele până la finele anului spre a fi încadrați în corp. did. primar ca învățători stagieri.

C) Pentru toți învățătorii suplinitori stagieri, cu 4 cl. secundare cu patru ani de suplinire și cu recomandăția inspectorului, cum și pentru suplinitorii absolvenții de liceu sau de școală normală, fără examen de capacitate să se alcătuiască tablouri până la finele anului școlar astfel ca pe luna Sept. 1925 să se fie ridicați la gradul de învățător ajutor conform art. 122 din lege.

D) Învățătorii ajutori, titulari, după vechea lege să fie chemați la examenul de definitivat până la completa epuizare a numărului lor și treptat cu împlinirea celor 3 ani de provizorat cerut de vechea lege și numai pe baza trecerei și reușitei la acest examen, să fie asimilați în grad cu învățătorii normaliști provizorii.

Zălau, la 19 Aprilie 1925.

Călăuza Agricolă

Publicăm mai jos spre conformare ordinului On. Inspectorat școlar cu No. 4347—1925.

„Domnule Revizor, în baza legii agrare ajungând școalele în stăpânirea lotului de pământ expropriat ca teren de cultură, învățătorimea are nevoie de un stoc de cunoștință indispensabilă în domeniu agriculturii cu ajutorul cărora să se orienteze în cultivarea diferitelor produsele agricole.

Cum însă cunoștințele primite în școala normală pe acest teren sunt insuficiente, iar literatura noastră economică, este săracă în lucrări de valoare, cu onoare Vă atragem atențiunea asupra uneia din cele mai complete și mai valoroase lucrări apărute de curând în acest domeniu. Această operă poartă titlul

Călăuza agricolă

publicată de Dum. Comșa profesor de economie la școala normală din Sibiu unul din puținii noștri specialiști pe acest teren.

Călăuza agricolă constă din trei tomuri din cari au apărut două iar al treilea este sub tipar. Tomul I tratează Economia Câmpului. Tomul II-lea se ocupă de Pomărit și Vierit. Tomul III se ocupă de Legumărit și Florărit. Toate trei tomurile costă 190 Lei. Convinși de necesitatea și valoarea acestei lucrări, o indispensabilă călăuză îndrumătoare pentru învățători cari se poate utiliza foarte bine și ca manual didactic pentru studiul agriculturii la cursurile complementare, am dispus să vi-se trimită un exemplar de mostră cu invitarea să binevoiți a o abona pentru bibliotecile școlare din județul Dvs.

În acest scop Vă vom pune la dispoziție deocamdată 50 de exemplare pe care le veți plasa la școlile unde veți crede că sunt mai de folos. Costul lor se va plăti anticipativ sau din partea învățătorilor sau din partea comitetului școlar local, care în baza ordinului dvs. este dator să l achite. Cu alcătuirea tabloului școalelor puteți încredința pe d-nii Subrevizori de control. Pe urmă ne veți înainta tabloul pe județ pentru ca să vedem de câte exemplare aveți nevoie. Dorința noastră este ca aceasta operă să nu lipsească dinnici o bibliotecă școlară. Inspector Șef: (ss.) Gocan. Șeful serv.: (ss.) Pop.”

Zălau, la 12 Maiu 1925.

No. 1584—1925

Inscripții școlare

Pentru prevederea tuturor școalelor din județ cu inscripții deși s'au luat repetit cele mai estinse măsuri în scris și oral cu ocazia inspecțiilor școlare, totuși și azi se mai afla școli, cari nu și le-au procurat. Le punem din nou în vedere acestor școli să și le procure imediat; în caz contrar nu li-se va aproba decompatarea bugetului,

Zălau, la 12 Maiu 1925.

No. 1322—1925

Examenul de definitivet

Publicăm mai jos spre știre și conformare copia ordinului On. Inspectorat școlar cu No. 4819—1925.

„Domnule Revizor, Avem onoare a vă face cunoscut, că Ministerului a hotărât a se lua cele mai severe măsuri pentru respectarea art. 118 din lege, veți comunica deci învățătorilor cari nu au voit să se prezinte la examenul de definitivet, că titlul cu care au fost numiți în învățământ nu este tot una cu titlul definitiv care se obtine numai prin examen deoarece titlul definitiv dă oarecari drepturi legale și de feafă. Cei cari nu s'au prezentat la acest examen se vor considera absenți și li-se va accentua, că după trei absente se vor exclude din învățământ conform legii. Inspector Șef: (ss.) Corbu Silaghi Șeful serv. (ss.) Pop.“

No. 1323—1925

Avertisment public

Onor. Inspectorat școlar cu ordinul No. 4836—1925 pedepsește pe învățătorul Ernest Döri din Cehul-Silvaniei cu avertisment public pentru că n'a raportat timp de 2 ani încetarea drep-tului la ajutorul familiar după 2 copii, obligându l a restitui statului suma ridicată pe nedreptul.

Zălau, la 26 Maiu 1925-

No. 1341—1925

Carte oprită

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 44606—1925 nu mai permite utilizarea cărții de cetire „Olvasokönyv“ de Dl Vajna și I. Szabo în școlile primare, cu limba de predare maghiară din

țară, deoarece cuprinde bucăți de cetire, cari sunt contrare intereselor statului român. Școlile cari o întrebuințează sunt datoare să o scoată din uz.

No. 1375—1925.

Tabloul celor mai de seamă bărbați ai neamului

Comunicăm ordinul de mai jos spre știre și conformare.

„Ministrul Instrucțiunii Șeria, A. Biroul B. No. 45344—1925. Domnule Revizor, Librăria Pavel Suru din București, Calea Victoriei 73, ne aduce la cunoștință, că a editat o serie de portrete a celor mai de seamă bărbați dispăruți ai neamului nostru. Dorind ca aceste tablouri să fie cât mai mult răspândite, mai ales să se simțe lipsa de tablouri istorice, Ministerul recomandă școlilor, ca fiind folositoare și Vă roagă a comunica aceasta dirigintilor de școli din jud. DVs. Costul unei serii de la portrete este de 100 (una sută) Lei. Director General: Petre Ghițescu Subdirector: ss. T. Teodorescu.“

Zălau, la 26 Maiu 1925.

No. 1378—1925.

Invățători scoși la pensie

Aducem la cunoștința celor în drept că potrivit legii învățământului, ave onoare a Vă face cunoscut, că ministerul a dispus ca toți membrii corpului didactic scoși la pensie în anul acesta fie pentru limita de vârsă, sau alte motive, să fie menținuți a scrvi la școli, până la finea anului școlar, în care timp își vor scoate actele pentru regularea drepturilor ce li-se cuvin conform cu noua lege a pensiilor.

Zălau, la 27 Maiu 1925.

No. 1417—1925

Tablou istoric

Publicăm avizul de mai jos și recomandăm tabloul în atențiunea corpului didactic. Un exemplar se află în biroul Revizoratului școlar. Cei ce doresc să-l procure se vor adresa dlui Dumitru Ionescu director, București Str. Rotari. Prețul lei 80,

Cu credință, că adueem un real serviciu învățământului istoric în școala primară și de adulți, am alcătuit prezentul tablou pe care se pot rezema toate cunoștințele din istoria neamului nostru, fiind făcut conform programei analitice, colorat pe secole și ilustrat cu toți Domnii și Domnițele cari au lucrat pentru binele țării.

Tabloul nostru recomandat de Onor. Ministru și prin felul cum e alcătuit, este o icoană vie a educațiunii naționale lucru ce credem că-l veți aprecia și DVs. pentru care Vă rugăm a ne comunica prin alăturata carte poștală câte tablouri credeți că Vă putem trimite spre desfacere în județul Dvs. din al căror preț de cost veți reduce 20% pentru cheltueli.

Cu stimă colegială Gh. Gherciu. Inspector școlar Eleon. Iconomu, Institutoare. Dumitru Ionescu, Institutator director școala 21 Rotari 2.

No. 1421—1925

Inspectarea Căminului culturale

On, Ministerul al Inst. cu ordinul No. 39071— 1945 a aprobat ca personalul de control să inspecteze și să dea îndrumări, căminelor culturale din județele respective, cari sunt înființate de Fundația Principele Carol.

Zălau, la 2 Junie 1925.

No. 1447—1925

Pedeapsă pentru absentarea dela datorie

Învățătoarea Argentina Dumitrescu dela școala primară din comuna Șoimuș absentând dela catedră 17 zile nemotivat și fără concediu aprobat în regulă, Onor. Inspectorat școlar cu Ord. No. 5248—1925 a pedepsit-o cu detragerea din leafă pe timp de 17 zile.

Zălau, la 2 Iunie 1925.

No. 1472—1925

Material didactic

Atragem atențiunea Onor. Comitete și direcțiunii școlare asupra adresei de mai jos primită dela școala primară din Răbăia-Horodniceni, exprimându-ne dorința ca această pildă să servească de un stimulent pentru atelierele din județul nostru.

„Domnule Revizor, la atelierul de pe lângă școala primară Răbăia-Horodniceni jud. Fălțiceni, se pot comanda următoarele :

1) Colecții, corpuri geometrice á 200 Lei colecția 2) Colecții, material didactic grădini de copii (Darurile lui Froebel) á 1800 lei colecția. 3) Eckeré á 20 lei bucata 4) Compase cretă á 100 lei bucata. 5) Linii gradate p. tablă (metru) á 15 lei bucata 6) Teșghele pentru atelierile de tâmplărie á 1600 lei bucata.

Tot materialul didactic se lucrează în condițiuni foarte bune și după modelul Onor. Casei Școlilor. La comandă veți trimite 25% din cost, restul ramburs.“

Zălau, la 4 Iunie 1925.

No. 1485—1925

Părăsirea posturilor în vacanța de vară.

Având în vedere că la sfârșitul anului școlar atât școlile cât și com. școlare au de rezolvit o mulțime de chestiuni administrative, punem în vedere tuturor domnilor directori, diriginți și secretarilor comitetelor școlare, ca toate agendele administrative (și în deosebi cele restante), să le rezolve cel mai târziu până la începutul lunii Iunie a. c.

Totdeauna facem cunoscut, că domnii amintiți mai sus în timpul vacanței de vară, nu-și vor putea părăsi posturile nici pe un moment, decât cu autorizație dela revizoratul școlar care se va da numai acelor care, vor fi în ordine cu toate agendele oficiale.

Zălau, la 5 Iunie 1925.

No, 1499—1925

Premierea elevilor

Publicăm mai jos în copie ordinul Onor. Minister al Instrucțiunii publice cu No. 58648—1925 din 6 cert. pentru a se proceda întocmai.

„Domnule Revizor, Ministerul Instrucțiunii în dorința a stimula și încuraja cât mai mult pe acei cari au frecventat regulat cursurile amplimentare și de adulți și au arătat un deosebit interes pentru ele prin învățatură și purtare pune în vedere tuturor Comitetelor școlare ca cu prilejul a sfârșitului de an să se

dea premii sub orice formă elevilor, cari s'au distins spre a se da pildă tuturor pe importanța acestor cursuri. Premiile se vor da nu atât pentru stoțul de cunoștiințe dobândite cât mai ales pentru străduința ce s'a depus de către adulți în vederea luminării lor pentru buna ascultare și venirea regulat și pentru dragostea de indeletnicirile practice. Odată cu aceasta se vor da tuturor școlărilor pe lângă premiile obișnuite pentru silință la învătătură în deosebi premii de virtute pentru acei elevi cari au dat probe de purtare frumoasă de o inimă nobilă de un cuget curat, de o atitudine religioasă etc. Alegerea se va face de însăși elevii claselor fiindcă adeseori ei îi cunosc mai bine decât noi cei mari. Nu se va pierde din vedere nici pe elevii dela cursul elementar cari s'au distins la lucru, pe care îi vor menționa în fața mulțimei și li se va da un semn de distincțiune dacă socotiți că e posibil să faceți aceasta în fața tuturor părinților elevilor, care vor păstra numai amintiri frumoase despre școala luminii și a culturii poporului și despre puterea educației a ei. Incunoștiința pe directori și diriginți. Ministru: (ss) Petre Ghițescu. Director General (ss) T. Teodorescu“.

Zălau, la 10 Iunie 1925.

Revizor școlar
I. Mango

Comitetul școlar județean al județului Sălaj

No. 806—1925

Punem în vedere tuturor Comitetelor școlare rurale, ca cel mai târziu până la 15 Iunie a. c. să achite necondiționat subvenția către Comitetul școlar județean, aprobată la Art. 2 (cheltuieli) din bugetul verificat pe anul 1925.

Domniilor secretari ai Comitetelor, vor face tot posibilul ca până la data de mai sus să se plătească aceasta subvenție.

Nici o întârziere nu se admite.

Zălau la 4 Iunie 1925.

Prefect, Președinte:
Dr. Domșa.

Contabil:
D. Mărgineanu.

Președintele învățătorilor subsecției Zălau

No. 100—1925.

Convocare

Se invită toți membrii corpului didactic primar din subsecția Zălau, precum și On Public, care se interesează de bunul mers al învățământului primar, la adunarea de primăvară ce se va ține în Zălau (localul școlii primare de stat) la 14 Iunie a. c.

P R O G R A M :

1. Serviciul divin în biserica gr. cat. la orele 10 a. m.
2. Deschiderea adunării la orele 11. 3. Esmiterca comisiunilor. a) pentru înscrierea membrilor noi și încasarea taxelor. b) pentru verificarea procesului verbal. c) constatarea membrilor prezenți și absenți. 4. Lecție mod. cu cl. IV din geografie „Oceania“ de Traian Vitez supl. Alexandru Pop. 5 Disertație „Importanța studiului istoriei în școala primară“ de Ioan Văscan supl. Flonta. 6. Aprecierea punctelor 4 și 5. 7. Raportul comisiunilor. 8. Propuneri diverse. 9. Inchiderea adunării. 10. Prânz comun.

NB. După masă Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român desp. Zălau își va ține adunarea generală, la care vă rog a lua parte cu familia Dv. Seara adunării îi va urma o convenire intimă împreună cu o petrecere în grădina publică, care va fi fără taxă de intrare.

Zălau, la 3 Iunie 1925.

Președintele subsecției.

I. Gozmanu

